

“...Respijt op maat Drenthe”

“...Respijt op maat Drenthe”

“...Respijt op maat Drenthe”

Voorwoord

In Drenthe zijn 13.500 mantelzorgers overbelast. De overheveling van de zorg naar de gemeenten zet de mantelzorgers nog meer onder druk. Veel onrust leeft er bij mantelzorgers over de vraag of de geïndiceerde zorg de komende tijd nog vergoed zal worden. Als dit niet zo is, krijgen zij er nog meer zorgtaken bij. Ook aanhangers van het gedachtegoed van de participatiesamenleving gaan er als vanzelfsprekend van uit dat mantelzorgers zorgtaken van de professionele zorg overnemen.

Respijtzorgvoorzieningen zoals de vrijwillige thuiszorg, dagactiviteiten, logeerhuis en zorgboerderij geven de mantelzorgers de gelegenheid om de zorg even uit handen te geven en bij te tanken.

Het Drents Platform Mantelzorg (DPM) en de aangesloten contactpunten mantelzorg zetten zich in voor de belangen van mantelzorgers. Het DPM heeft aan OpKracht de opdracht gegeven om de respijtzorgvoorzieningen in Drenthe in kaart te brengen en aan mantelzorgers te vragen wat hun ervaringen met respijtzorg zijn. Reden voor samenwerking is de expertise en onderzoekservaring van OpKracht rond het thema respijtzorg. In januari 2015 is het onderzoek afgerond en op 15 april 2015 zal een werkconferentie over respijtzorg worden georganiseerd.

Assen, Januari 2015

 Drents Platform Mantelzorg	Opdrachtgever Drents Platform Mantelzorg	Edo Staudt, voorzitter Johan Harmanni, secr. / penningm. Wil Kerstjens, lid
	Uitvoering OpKracht	John van Hal, directeur Onderzoekers: Frans Koopman Frederieke Hermsen

“...Respijt op maat Drenthe”

Samenvatting

In Drenthe zorgen 33.000 mantelzorgers intensief voor hun dierbaren. Hiervan zijn er 13.500 overbelast. De druk op mantelzorgers neemt ook steeds meer toe door bezuinigingen en veranderingen in de zorg. Steeds meer taken worden overgeheveld van de professionele zorg naar mantelzorgers. Respijtzorg biedt mogelijkheden om de zorg van mantelzorgers te verlichten.

Het Drents platform heeft OpKracht de opdracht gegeven om een onderzoek uit te voeren over respijtzorgvoorzieningen in Drenthe. De vertegenwoordigers van de contactpunten mantelzorg van de gemeenten Assen, Noordenveld, Hoogeveen, Meppel, Midden Drenthe, de Wolden en Westerveld hebben input geleverd bij de uitvoering van het onderzoek.

Inventarisatie respijtzorgvoorzieningen

Een inventarisatie is gedaan van de respijtzorgvoorzieningen in de deelnemende gemeentes. De belangrijkste conclusies van deze inventarisatie zijn:

- Drenthe beschikt over een redelijk dekkend netwerk van respijtzorgvoorzieningen. Meest genoemde functies vanuit het respijtzorgaanbod in Drenthe zijn Dagvoorziening en Meerdaagse voorziening gericht op de opvang, begeleiding en activering van de verzorgde. Deze activiteiten worden verricht door verzorgings- en verpleeghuizen en activiteitencentra. De meeste voorzieningen richten zich op volwassenen en ouderen
- Er is een grote verscheidenheid aan thuiszorgorganisaties. Diverse organisaties hebben vrijwillige thuishulp in hun pakket, namelijk Humanitas, Zonnebloem, Rode Kruis, kerken, welzijnswerk, terminale zorg en Handen in Huis
- Er zijn opvallend veel zorgboerderijen in Drenthe die zich met name richten op mensen met een verstandelijke/ lichamelijke beperking en GGZ problematiek. Logeerhuizen hebben vooral kinderen met een lichamelijke of verstandelijke beperking als doelgroep. Bij overige vormen worden vermeld: hospice, zorghotel, respijtweekenden.

“...Respijt op maat Drenthe”

Vragenlijst onder 400 mantelzorgers

Een vragenlijst is verspreid onder 400 mantelzorgers afkomstig uit de zeven deelnemende gemeentes. Gevraagd is naar de bekendheid, gebruik en waardering van de respijtzorgvoorzieningen. Er was een respons van 69 %. Tevens zijn telefonische interviews gevoerd met 15 mantelzorgers. Enkele conclusies:

- Twee derde van de Drentse mantelzorgers is onbekend met respijtzorg. Minder dan 20 % maakt gebruik van respijtzorgvoorzieningen. Veelal zijn dit dagactiviteiten vanuit de verzorgings-en verpleeghuizen, zorgboerderijen, logeerhuizen en activiteitencentra. De waardering over deze voorzieningen is over het algemeen redelijk goed.
- De respijtweekenden zijn bij 50 respondenten bekend (21%). In totaal hebben 22 deelnemers ooit deelgenomen aan een respijtweekend. Het oordeel van (15) van hen was zeer goed (75%) tot goed (25%).

Interviews met mantelzorgers

De geïnterviewde mantelzorgers brachten de volgende wensen en knelpunten m.b.t. respijtzorg naar voren:

- Respijtzorgvoorzieningen moeten meer bekend worden gemaakt
- Mantelzorgers maken zich zorgen over de komende bezuinigingen in de thuiszorg en de langdurige zorg. Men is bang dat er op termijn geen financiering meer zal zijn van dagopvang in het verzorgingshuis, activiteitencentrum, huishoudelijke hulp en thuiszorg.
- De patiënt wil geen gebruik maken van de voorziening en accepteert geen andere persoon die de zorg van de mantelzorgers overneemt.
- De mantelzorgers wil de zorg zelf niet uit handen geven en voelt zich nog te verantwoordelijk.

Er is te weinig erkenning en waardering van de mantelzorgtaken

“...Respijt op maat Drenthe”

Aanzet tot aanbevelingen

- Meer bekendheid geven aan respijtzorgvoorzieningen via een te bouwen website. Hierbij kan worden aangesloten bij respijt.nl. Deze site (die in Overijssel en Oost Gelderland vrij goed functioneert) is goed toegankelijk en klantvriendelijk en wordt regelmatig geactualiseerd.
- De kracht van het model Hoogeveen zit hem in het betrekken van partner-organisaties bij de ondersteuning van mantelzorgers. Op deze wijze kan ook commitment worden vergaard in andere gemeentes. Dit kan met name worden gericht op het bekend maken van respijtzorgvoorzieningen en het slechten van de drempels bij het gebruik van respijtzorg.
- Meer financiering van respijtzorg door gemeentes en zorgverzekeraars. Met name vanuit een indicering van dreigende overbelasting van mantelzorgers. Medewerkers van mantelzorgorganisaties kunnen wellicht een intermediaire rol spelen naar de betrokken gemeentes.

“...Respijt op maat Drenthe”

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	5
Inhoudsopgave	7
1. Inleiding	9
2. Aanpak en verantwoording	11
3. Inventarisatie respijtzorgvoorzieningen	15
<i>Conclusie t.a.v. aanbod</i>	15
<i>Beschrijving model Hoogeveen</i>	16
4. Visies en ervaringen van mantelzorgers	17
<i>Achtergrondgegevens</i>	17
<i>Belasting van mantelzorgers</i>	20
<i>Bekendheid en gebruik respijtzorg</i>	23
<i>Respijtarrangementen</i>	25
<i>Conclusies t.a.v. bekendheid en gebruik</i>	26
<i>Wensen en knelpunten m.b.t. respijtzorg</i>	26
5. Slotconclusies en aanbevelingen	29
Aanzet tot aanbevelingen	30
Literatuur	31
Bijlagen	32
<i>Bijlage 1 Inventarisatie respijtzorgvoorzieningen</i>	37
<i>Bijlage 2 Bekendheid en gebruik respijtzorg per gemeente</i>	51
<i>Bijlage 3 Overzicht van mantelzorgers per gemeente</i>	52

“...Respijt op maat Drenthe”

“...Respijt op maat Drenthe”

1. Inleiding

In 2008 waren er 3,5 miljoen volwassen Nederlanders die mantelzorg verleenden. Het mantelzorgbeleid van de overheid is voornamelijk gericht op de 2,7 miljoen die meer dan 8 uur per week en/of langer dan 3 maanden hulp verleenden; dat is circa 20 % van de volwassen bevolking ouder dan 18 jaar¹. Dit zijn de meest recente gegevens over aantallen mantelzorgers in Nederland. Het aantal overbelaste mantelzorgers steeg tussen 2001 en 2008 van 300.000 naar 450.000. Ernstig belaste mantelzorgers zijn vooral mensen die intensief en langdurig zorgen voor hun eigen partner of voor een inwonend kind.

In Drenthe zorgen 33.000 mantelzorgers intensief voor hun dierbaren (d.w.z. 8 uur per week en langer dan 3 maanden), 13.500 Drentse mantelzorgers zijn zwaar of overbelast. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van het aantal mantelzorgers per Drentse gemeente. Het Drents Platform Mantelzorg heeft een coördinatiefunctie van de mantelzorginitiatieven in de provincie Drenthe. Uitgegaan wordt van de vragen en behoeften van mantelzorgers. In alle Drentse gemeenten bestaan zogenaamde contactpunten die als stem en steun voor de mantelzorgers fungeren. In Hoogeveen is een contactpunt actief dat goede samenwerkingsbanden kent met allerlei maatschappelijke kaders in de gemeente. Het is een uniek model waarbij vanuit het particulier initiatief en maatschappelijke organisaties directe steun aan de mantelzorgers wordt geboden. Het contactpunt heeft in samenwerking met OpKracht ook respijtarrangementen georganiseerd. Bij de andere contactpunten in Drenthe bestaat belangstelling om de uitgangspunten en ervaringen van Hoogeveen ook toe te passen.

OpKracht heeft de nodige expertise op het terrein van respijtarrangementen en respijtzorg en wil deze ervaringen ook veel meer delen met de regio's. Hierbij kan eventueel ook de kennis van Mezzo benut worden.

In het licht van de komende bezuinigingen op de thuiszorg en de langdurige zorg zal steeds meer een beroep worden gedaan op mantelzorgers. Dit terwijl de mantelzorgers meer onder druk komen te staan. Het uitgangspunt van het beleid wordt 'wat mensen (nog) zelf kunnen.' Voor ondersteuning wordt eerst een beroep gedaan op het eigen sociale netwerk. De regie over de AWBZ gaat grotendeels naar de gemeenten.

Het voornemen is om een pilotproject in Drenthe op te starten met als voornaamste doelstellingen:

- voorkomen van overbelasting van mantelzorgers door gebruik te maken van respijtzorgvoorzieningen en respijtarrangementen
- terugdringing van de gezondheidszorgkosten door de verzorgde zo lang mogelijk thuis te laten wonen

¹ Mantelzorgers, een overzicht van de steun aan mantelzorgers, SCP, 2009

“...Respijt op maat Drenthe”

Het voorstel van het Drents Platform Mantelzorg was om eerst een inventarisatie en analyse uit te voeren van de respijtzorgvoorzieningen in Drenthe met goed onderbouwde aanbevelingen voor het pilotproject. Dit voorstel is besproken in het overleg van de CPM's van Drenthe op 29 oktober 2013. De acht deelnemende CPM's waren gezamenlijk akkoord om dit voorstel uit te voeren. Het gaat om de gemeentes: Assen, Noordenveld, Hoogeveen, Meppel, Midden Drenthe, Westerveld en de Wolden. OpKracht is gevraagd om dit onderzoek uit te voeren. Gemeentes, contactpunten mantelzorg, het Drents Platform en de Stichting welzijn hebben middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van dit vooronderzoek. De uitkomsten van het onderzoek zullen worden gepresenteerd op een werkconferentie in het voorjaar van 2015. Hierbij zullen vertegenwoordigers van gemeentes, zorgaanbieders en ondersteuners en belangenbehartigers van mantelzorgers worden uitgenodigd.

2. Aanpak en verantwoording

Vraagstelling van het onderzoek is:

- Welke witte vlekken zijn er in het aanbod van de respijtzorgvoorzieningen in de provincie Drenthe?
- Hoe vindt momenteel de toeleiding naar respijtzorgvoorzieningen plaats en is een andere aanpak gewenst bij de toeleiding met als doel overbelasting en aanspraak op professionele hulp te voorkomen?
- Wat zijn de kenmerken van het model Hoogeveen?

Klankbordgroep

Er is een klankbordgroep ingesteld bestaande uit de vertegenwoordigers van de deelnemende contactpunten. Taak van deze groep is om te adviseren bij vindplaatsen en samenstelling van adressenlijsten van te benaderen mantelzorgers. Tevens werkt deze groep mee bij de voorbereiding en organisatie van een werkconferentie waarbij de resultaten van het onderzoek worden gepresenteerd.

Begripsomschrijving respijtzorg

Uitgegaan wordt van de definitie van Marjoleine Morée en Geraldine Visser.² Zij omschrijven “respijtzorg” als een verzamelbegrip dat sinds jaren 90 wordt gebruikt voor voorzieningen die tijdelijk de mantelzorg overnemen. Er zijn twee hoofdvormen:

- Respijtzorg aan huis: *bijvoorbeeld vrijwillige thuishulp of professionele respijtzorg aan huis;*
- Respijtzorg buitenshuis: *bijvoorbeeld weekendopvang, dagactiviteiten en nachtopvang. Deze activiteiten worden veelal verzorgd door de verzorgings- en verpleeghuizen. Onder deze noemer vallen ook de activiteiten van zorghotel, zorgboerderijen en logeervoorzieningen.*

Bovengenoemde activiteiten zijn gericht op vervangende zorg zodat de mantelzorger even vrijaf heeft. Volgens het huidig beleid³ van VWS en Mezzo valt respijtzorg onder de basisfuncties mantelzorgondersteuning. De functie respijtzorg is onder te verdelen in de volgende vormen:

- Vrijwillige respijtzorg aan huis
- Professionele respijtzorg aan huis
- Dagvoorziening
- Meerdaagse voorziening
- Aangepaste vakantie
- Ontspanningsactiviteit voor mantelzorgers
- Ontspanningsactiviteit voor mantelzorgers gecombineerd met vervangende zorg

²Respijtzorg Uit & Thuis, M. Morée en G. Visser, 2004.

³ Basisfuncties Lokale Ondersteuning Mantelzorg, VNG, Mezzo, Ministerie van VWS, 2009

“...Respijt op maat Drenthe”

Opvallend is dat in deze opsomming ook de ontspanningsactiviteiten voor mantelzorgers zijn genoemd. Deze ontspanningsactiviteiten (die ook wel eens als *Respijtactiviteiten* worden vermeld) geven de mantelzorgers de mogelijkheid om

even op adem te komen. Dit kunnen dagbijeenkomsten zijn of arrangementen in een (hotel)accommodatie met complete verzorging. Tevens bieden trainers en begeleiders de deelnemers een programma met diverse onderdelen: uitwisseling rond een inhoudelijk thema, ontmoeting en ontspanning, een excursie of een workshop met creativiteit en beweging. In een respijtarrangement krijgen mantelzorgers tijdens een periode van doorgaans drie dagen de kans om even op adem te komen en hun zorgtaak los te laten. In contact met andere mantelzorgers en onder deskundige begeleiding kunnen ze zich ontspannen en werken aan het versterken van hun eigen kracht.

Inventarisatie huidig aanbod Respijtzorg Drenthe

Om een analyse van de witte vlekken in respijtzorgland te maken is allereerst een inventarisatie nodig van de bestaande voorzieningen. Contactpunten hebben zelf namen en contactpersonen aangeleverd van de respijtzorgvoorzieningen in hun gemeente.

Wensen en knelpunten respijtzorg in Drenthe

Kern van dit onderdeel is het inventariseren van lacunes rond respijtzorg bij mantelzorgers in Drenthe. De gegevens over de ervaringen van mantelzorgers zijn op twee manieren verkregen:

a. schriftelijke enquête onder 400 mantelzorgers. Deze 400 respondenten zijn verdeeld over zeven verschillende adressenbestanden geënt op specifieke doelgroepen mantelzorgers te weten:

- algemene groep mantelzorgers
- mantelzorgers van dementerenden
- mantelzorgers van mensen met een GGZ-achtergrond
- ouders van kinderen met een beperking
- jonge mantelzorgers
- werkende mantelzorgers
- allochtone mantelzorgers

De vertegenwoordigers van de gemeenten Meppel, Midden-Drenthe, de Wolden en Noordenveld hebben zich gericht op de algemene groep mantelzorgers. Naast de algemene groep mantelzorgers koos Assen voor jonge mantelzorgers, Hoogeveen voor werkende mantelzorgers en Westerveld voor mantelzorgers van dementerenden en mensen met een GGZ-achtergrond.

b. Telefonische interviews met vijftien verschillende mantelzorgers

afkomstig uit de zeven deelnemende gemeentes. Een verdeelsleutel is gemaakt op basis van het aantal inwoners per gemeente.

De topics van de vragenlijst bestaat uit de volgende punten:

- bekendheid, gebruik en waardering respijtzorg
- knelpunten en drempels bij gebruik respijtzorg
- wat levert respijtzorg op?

"...Respijt op maat Drenthe"

- wensen ten aanzien van de respijtzorg

Literatuurverkenning respijtzorg

De gegevens uit de inventarisatie en het onderzoek onder mantelzorgers in Drenthe zijn aangevuld met een landelijke literatuurverkenning van respijtzorg. Tevens is een adviesgesprek gevoerd met een medewerker van Mezzo. Hierdoor is het mogelijk om de situatie van Drenthe te vergelijken met het landelijke beeld en de situatie in andere regio's in Nederland.

Slotconclusies en aanbevelingen

Op basis van bovengenoemd materiaal zijn slotconclusies geformuleerd. Aanbevelingen zijn gedaan om tot een meer optimaal aanbod van respijtzorg in Drenthe te komen dat beantwoordt aan de behoeften van mantelzorgers.

“...Respijt op maat Drenthe”

3. Inventarisatie van respijtzorgvoorzieningen

Bij de indeling van de respijtzorgvoorzieningen is uitgegaan van het overzicht dat is gebruikt op de website respijt.nl. Deze website biedt een toegankelijk overzicht van de respijtzorgvoorzieningen in Overijssel en Oost-Gelderland⁴. De volgende respijtzorgvoorzieningen worden genoemd:

Respijtzorg thuis

- a. Vrijwillige thuiszorg
- b. Professionele thuiszorg

Respijtzorg buitenshuis

- c. Bij een gastgezin
- d. Op een zorgboerderij
- e. In een logeershuis
- f. In een activiteitencentrum
- g. Op een vakantiepark
- h. In een zorghotel
- i. Logeren in een woonvoorziening/woonvorm
- j. In een verzorgingshuis
- k. In een verpleeghuis

In bijlage 1 is het overzicht opgenomen van de respijtzorgvoorzieningen die in de deelnemende 7 gemeentes werkzaam zijn. Deze overzichten zijn samengesteld door de contactpersonen van de CPM's op basis van hun eigen informatie en netwerken. In sommige gemeentes was reeds een overzicht beschikbaar van de respijtzorgvoorzieningen zoals in Westerveld en Hoogeveen. Per gemeente zijn de respijtzorgvoorzieningen vermeld volgens bovengenoemde indeling. Tevens is een omschrijving gegeven van de verschillende voorzieningen genoemd in deze indeling.

Per respijtzorgvoorziening wordt de naam van contactpersoon/telefoonnummer en website van de organisatie vermeld.

Conclusie t.a.v. aanbod

- Geconstateerd kan worden dat er in Drenthe sprake is van een redelijk dekkend netwerk van respijtzorgvoorzieningen. In de inleiding is de indeling van respijtzorgvoorzieningen vanuit de basis functies mantelzorgondersteuning reeds aangestipt. De meest genoemde functies vanuit het respijtzorgaanbod in Drenthe zijn Dagvoorziening en Meerdaagse voorziening gericht op de opvang, begeleiding en activering van de verzorgde. Deze activiteiten worden verricht door verzorgings- en verpleeghuizen en activiteitencentra. De meeste voorzieningen richten zich op volwassenen en ouderen
- Er is een grote verscheidenheid aan thuiszorgorganisaties
- Diverse organisaties hebben vrijwillige thuishulp in hun pakket, namelijk : Humanitas, Zonnebloem, Rode Kruis, kerken, welzijnswerk, terminale

⁴Deze website is ontwikkeld door VIT Oost-Gelderland i.s.m. provinciale steunorganisatie Arcon en SIZ Twente

“...Respijt op maat Drenthe”

- zorg en Handen in Huis
- Er zijn opvallend veel zorgboerderijen in Drenthe die zich met name richten op mensen met een verstandelijke/ lichamelijke beperking en GGZ problematiek.
 - Logeerhuizen hebben vooral kinderen met een lichamelijke of verstandelijke beperking als doelgroep
 - Bij overige vormen worden vermeld: hospice, zorghotel, respijtweekenden.

Het model Hoogeveen

Het contactpunt mantelzorg (CPM) in Hoogeveen heeft een uniek model van mantelzorgondersteuning en –belangenbehartiging ontwikkeld. Uitgangspunt is dat het CPM gebruik maakt van de expertise en netwerken van plaatselijke partners zoals het ROC, de kerken, de zorgaanbieders en de Molukse gemeenschap. In het kader van een specifieke activiteit worden partnerorganisaties gezocht die meewerken bij de organisatie, pr, financiering en uitvoering. De communicatielijnen met deze partners zijn heel kort en efficiënt met direct betrokken medewerkers van de organisatie. Er hoeft geen tijdrovend overleg met het management of bestuur te worden gevoerd. Enkele voorbeelden:

- ROC
Samenwerking rond de organisatie van de Dag van de Mantelzorg. ROC levert de ruimtes en studenten en docenten die meewerken bij de uitvoering bijvoorbeeld als gastdocenten bij de workshops, de catering, administratieve en technische ondersteuning
- Verzorgingshuizen
Bieden pr inzet aan bij de organisatie van mantelzorgactiviteiten zoals het leveren van affiches en foldermateriaal. Tevens spelen ze een rol bij de opgave voor de activiteiten
- Kerken
Kerken zijn een uitstekende intermediair naar mantelzorgers. Tijdens bijeenkomsten van het diaconaal platform geven vertegenwoordigers van het CPM voorlichting over hun activiteiten
- Molukse gemeenschap
Samenwerking tussen CPM, zorgaanbieder en Molukse kerngroep rond het carouselmodel bij de organisatie van mantelzorgactiviteiten. Bij toerbeurt wisselen de deelnemende organisaties de gastheerfunctie. CPM neemt de activiteiten kosten voor haar rekening. De gastheer faciliteert de ruimte.

“...Respijt op maat Drenthe”

4. Visies en ervaringen van mantelzorgers

Hieronder volgt een uitwerking van de resultaten van de schriftelijke enquête en de vijftien telefonische interviews met mantelzorgers. Bij de beschrijving van de bevindingen uit de enquête worden ook citaten aangehaald van de telefonische interviews. Allereerst is aandacht besteed aan de persoonlijke situatie van de ondervraagde mantelzorgers. Speciale aandacht is besteed aan de overbelasting van mantelzorgers. Hierna komen de ervaringen rond de verschillende respijtvormen aan bod die zijn gericht op de vervangende zorg. Ingegaan wordt op bekendheid, gebruik en knelpunten van de respijtzorgvoorzieningen in Drenthe. De respijtweekenden komen apart aan de orde.

Er zijn in totaal 400 vragenlijsten verzonden en er zijn 275 bruikbare vragenlijsten retour ontvangen. De respons is daarmee 69 %. In onderstaande uitwerking zijn de gegevens verwerkt van de deelnemende Drentse gemeenten: Hoogeveen, Westerveld, Noordenveld, Midden-Drenthe en de Wolden, Meppel en Assen.

Achtergrondgegevens

De meeste respondenten zijn vrouwen. In totaal 185 vrouwen (67%) tegenover 89 mannen (33%).

De gemiddelde leeftijd is 65,9 jaar oud. Twaalf respondenten zijn jonger dan 40 jaar (de jongste is 12). En 33 respondenten zijn 80 jaar of ouder (12%). De meeste respondenten zijn tussen de 65 en 79 jaar oud (47%) en een en ander groot deel is tussen de 41 en 64 jaar oud (35%).

Uit tabel 1 blijkt dat de respondenten van dit onderzoek in vergelijking met de landelijke cijfers vaker oudere mantelzorgers zijn (65+).

Tabel 1 Leeftijdsgroepen mantelzorgers

Leeftijdsgroep	Percentage landelijk ⁵	Percentage responsgroep
18-34	14	1
35-44	17	2
45-54	25	11
55-64	24	24
65-74	14	36
75 +	6	26

Alle deelnemers hebben de Nederlandse nationaliteit. Eén respondent geeft aan dat zij van Molukse afkomst is en een andere respondent is in Irak geboren.

Van de respondenten tussen de 12 en 64 jaar oud zijn er 108 werkzaam (59%). Gemiddeld werken ze 23,6 uren per week.

⁵ CBS 2008, SCP-bewerking (uit Mantelzorg uit de Doeken SCP 2010)

“...Respijt op maat Drenthe”

Van de respondenten zijn er 243 actieve mantelzorgers (88%) en 31 ex-mantelzorgers (22%).

De meeste respondenten zorgen voor hun partners (63%), gevolgd door (schoon-)ouder (17%) of kind (13%). Enkele respondenten zorgen daarnaast voor een ander familielid, een buur of ander persoon.

De aandoeningen van de verzorgden zijn divers (de respondenten konden meerdere aandoeningen aankruisen). De meest voorkomende aandoening is een lichamelijke aandoening of chronische ziekte (53% van de verzorgden), gevolgd door lichamelijke handicap. De aandoeningen die onder anders (13 %) zijn genoemd zijn onder meer: hersenbloeding en longziektes.

Tabel 2 Aandoening verzorgden (N = 245)

Aandoening	Aantal	Procent
Lichamelijke aandoening / chronische ziekte	131	53%
Lichamelijke handicap	94	38%
Psychogeriatrische aandoening	59	24%
Psychiatrische aandoening	27	11%
Verstandelijke handicap	21	9%
Anders	31	13%
Autisme spectrum stoornis	13	5%
Zintuigelijke handicap	14	6%

De meeste verzorgden wonen bij de mantelzorger in huis, in totaal 142 personen (60%). Daarnaast woont 38% (91 personen) van de verzorgden niet bij de mantelzorger in huis en 2% van de verzorgden woont deels bij de mantelzorger in huis (4 personen).

De meeste mantelzorgers zijn al lang mantelzorger. Ongeveer driekwart van hen is 5 jaar of langer mantelzorger (zie tabel 3)

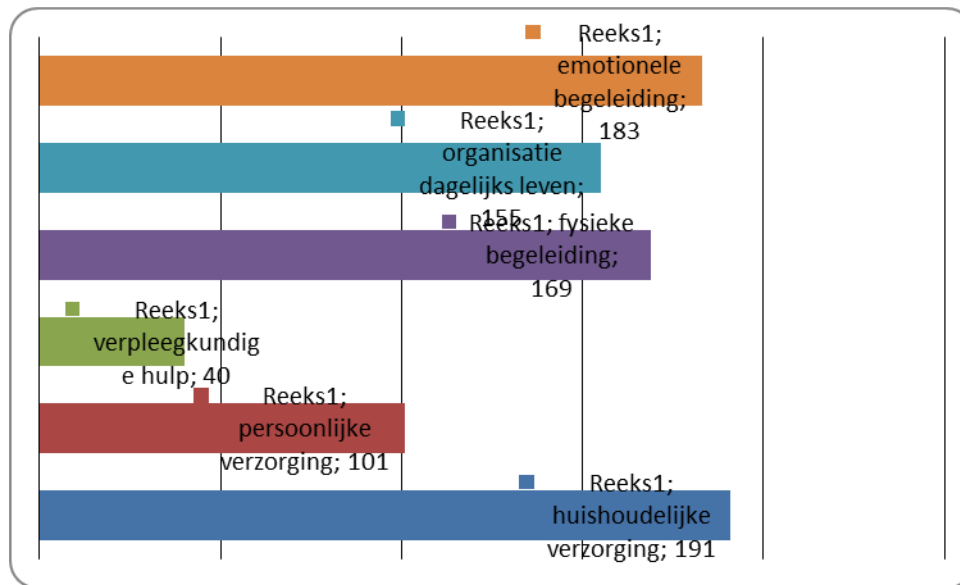
Tabel 3 Duur mantelzorg in absoluut en in procenten (N=236)

Duur mantelzorg	absoluut	In procenten
0-6 maanden	1	0%
6-12 maanden	1	0%
1-2 jaar	22	10%
2-4 jaar	42	18%
5 jaar of langer	170	72%
Totaal	236	100%

Door de mantelzorgers wordt vooral emotionele en fysieke begeleiding geboden en huishoudelijke verzorging (zie figuur1). Ook wordt vaak ondersteuning geboden bij de organisatie van het dagelijks leven. Persoonlijke verzorging (43%) komt ook vaak voor. Minder vaak wordt verpleegkundige hulp geboden (40 keer, 17%)

“...Respijt op maat Drenthe”

Figuur 1 Aard verzorging (N = 245)

Uit onderstaande tabel blijkt daarnaast dat een kwart van de mantelzorgers 4 verschillende handelingen verricht (de betreffende handelingen staan vermeld in figuur 1).

Tabel 4 Aantal soorten handelingen per mantelzorger (N=238)

Aantal soorten hulp / verzorging	absoluut	In procenten
0 soorten	5	2%
1 soort	24	10%
2 soorten	35	15%
3 soorten	47	20%
4 soorten	60	25%
5 soorten	38	16%
6 soorten	29	12%
Totaal	238	100%

De meeste mantelzorgers zijn veel tijd kwijt aan hun mantelzorgtaken. De helft van de mantelzorgers besteedt 17 uur of meer per week aan verzorging (zie tabel 5).

“...Respijt op maat Drenthe”

Tabel 5 Aantal uren verzorging per week per mantelzorger (N = 245)

Aantal uren verzorging per week		
1-4 uur	31	14%
5-8 uur	42	18%
9-16 uur	43	18%
17 uur of meer	113	50%
Totaal	229	100%

Belasting van mantelzorgers

Het grootste deel van de mantelzorgers voelt zich enigszins belast (47%). Bijna 40 % voelt zich evenwel tamelijk zwaar tot zeer zwaar belast. Ongeveer 5% van de mantelzorgers geeft aan dat zij zich zeer zwaar belast of overbelast voelen (zie figuur 2)

Meer dan een derde van de responsgroep zegt helemaal geen vrije tijd te hebben (figuur 3).

De ervaren belasting is ongeveer hetzelfde als in het onderzoek over respijtzorg in Deventer⁶ dat ook door Opkracht is uitgevoerd. Ook hier is bijna de helft enigszins belast en 8 % zeer zwaar belast. Uit een recent onderzoek over respijtzorg⁷ in complexe situaties blijkt dat 10 % van de Amsterdamse mantelzorgers zich zeer zwaar tot overbelast te voelen. 42 % voelt zich tamelijk zwaar tot zeer zwaar belast.

Deze uitkomsten van genoemde lokale onderzoeken zijn beduidend minder dan het landelijk beeld dat uitkomt op 17 % zwaar belaste of overbelaste mantelzorgers. Opgemerkt moet worden dat de responsgroep vooral ouderen zijn boven de 65 jaar. De groep jongere werkende mantelzorgers is ondervertegenwoordigd. In de praktijk blijkt dat vooral mantelzorgers met een betaalde baan zwaar onder druk staan. Het komt ook vaak voor dat mantelzorgers zelf last hebben van lichamelijke en psychische klachten. Hieronder citaten uit de telefonische interviews en schriftelijke vragenlijsten.

Enkele voorbeelden

'de combinatie van mantelzorg en kostwinner is niet eenvoudig maar je gaat tot over de grens omdat je zielsveel van je dierbare houdt'

Een werkende mantelzorger pleit voor een parttime mantelzorgverlof om de zorgtaak thuis vol te kunnen houden : *'In een zorgsituatie heb je behoefte aan begrip. Het liefste dus een of een paar vaste personen*

⁶ Analyse respijtzorg Deventer, in opdracht van Gemeente Deventer, Op Kracht, 2012

⁷ Respijtzorg in complexe situaties, rapportage in opdracht van Gemeente Amsterdam, Wittenberg en Kwekkeboom, 2014

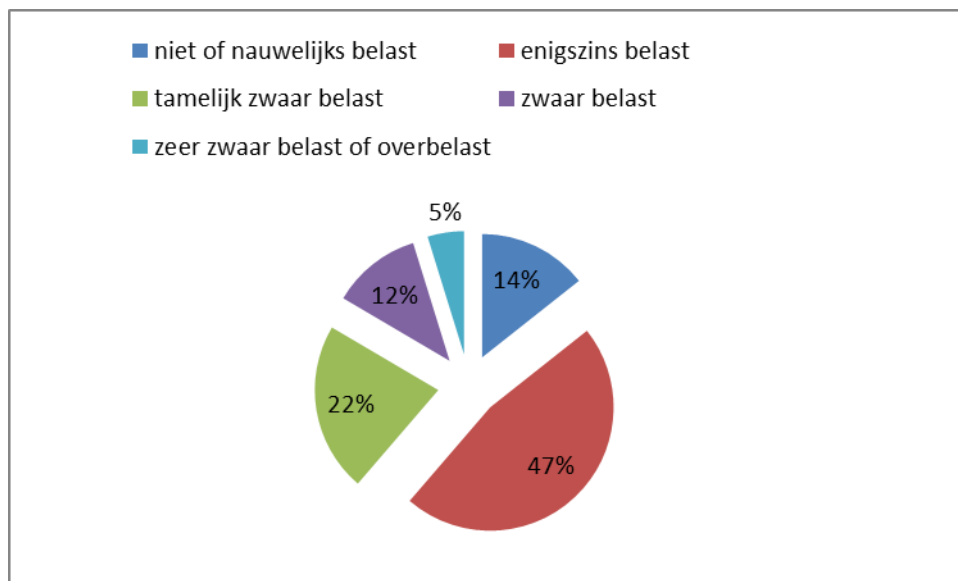
“...Respijt op maat Drenthe”

die je als mantelzorger vervangt. Mijn diepe wens was om tijdelijk (zolang de zorg nodig was) minder te werken om te zijner tijd de volledige werktak weer op te nemen. Helaas is dat binnen de cao niet mogelijk. Er is een zeer beperkt zorgverlof. Om overbelasting te beperken pleit ik voor een parttime zorgverlof om zodoende meer lucht te hebben in de mantelzorgtaken.’

Een andere werkende mantelzorger (vrouw van 65 jaar) kreeg van haar werkgever alle ruimte bij het uitoefenen van de mantelzorgtaak. Zij verzorgt zowel haar moeder als haar man die een hartinfarct heeft gehad. Van haar werkgever mag ze ook thuis werken.

Een werkende mantelzorger (vrouw van 43 jaar) zorgt voor haar dochter die lijdt aan epilepsie en autisme. Ook zorgt ze voor haar moeder. Moeder doet constant een beroep op haar. Ze zit nu overspannen thuis.

Figuur 2 Ervaren belasting in procenten (N=230)

- *Een mevrouw van 74 jaar zorgt voor haar dochter met een verstandelijke beperkingen haar man die Parkinson heeft.’ Ze woont wel doordeweeks in het Thomashuis maar ik moet haar wel ophalen, brengen en begeleiden naar artsen. Ook verzorg ik de PGB administratie wat veel tijd kost. Ik ben veel moe en heb zowel psychische als lichamelijke klachten.’*
- *‘Ten tijde van de ziekte van vader hebben mijn zus en ik voor beide ouders moeten zorgen. Dit kostte ons allebei zo’n 80 tot 100 uur per week. Dit was een afschuwelijke tijd. Ik heb er een burn out van overgehouden.’*

“...Respijt op maat Drenthe”

- Een man van 65 jaar die voor een Syrisch gezin zorgt voelt zich elke dag gespannen en heeft last van slapeloze nachten. Hij heeft er zelf ook hartklachten van gekregen. Hij vindt het ook moeilijk om de zorg over te dragen.
- 'wat me verontrust is dat de gezondheid van de chronisch zieke continu gemeten moet worden(wat al dan niet gebeurt). Maar naar de mantelzorgers kijkt niemand om. Een jaarlijks APK zal z'n geld beslist terug verdienen'

Tabel 6 Belasting niet werkende en werkende mantelzorgers (N = 229)

	niet-werkend		werkend	
	absoluut	procenten	absoluut	procenten
niet of nauwelijks belast	24	14%	9	16%
enigszins belast	82	47%	26	45%
tamelijk zwaar belast	41	24%	10	18%
zwaar belast	18	10%	9	16%
zeer zwaar belast of overbelast	8	5%	3	5%
Totaal	173	100%	57	100%

Uit bovenstaande tabel blijkt dat er een gering verschil is te constateren in de belasting van werkende en niet werkende mantelzorgers. Van de werkende mantelzorgers voelt 16 % zich zwaar belast terwijl dit percentage bij de niet-werkenden 10 % is.

In tabel 7 staat de ervaren belasting van de mantelzorgers in de afzonderlijke gemeentes vermeld.

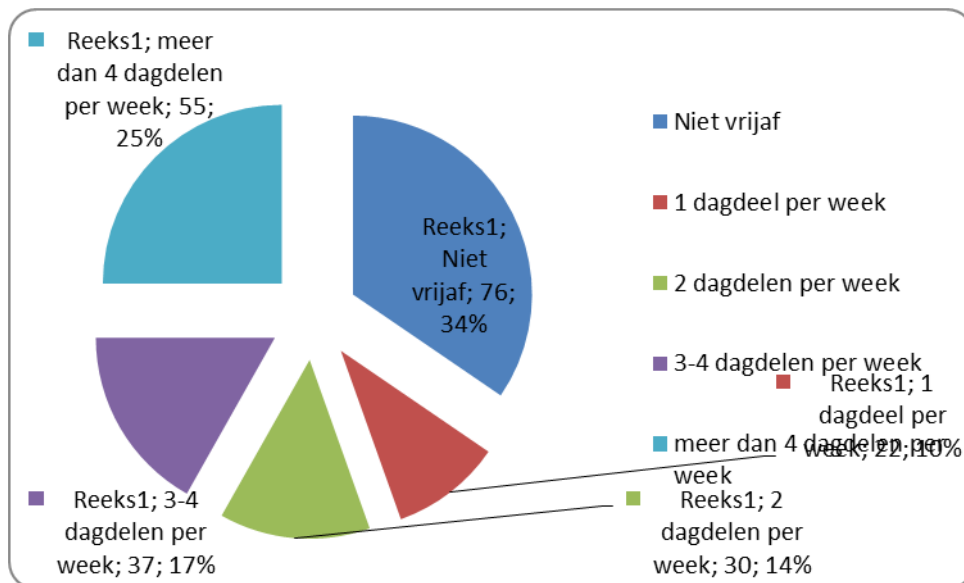
Tabel 7 Belasting mantelzorgers per gemeente

	totaal	Hoogeveen	Westerveld	Noordenveld	Midden-Drenthe	De Wolden	Meppel	Assen
niet of nauwelijks belast	14%	41%	17%	12%	22%	13%	15%	9%
enigszins belast	47%	10%	37%	42%	39%	61%	44%	48%
tamelijk zwaar belast	22%	16%	25%	17%	26%	7%	26%	29%
zwaar belast	12%	10%	17%	21%	10%	16%	15%	8%
zeer zwaar belast of overbelast	5%	23%	4%	8%	3%	3%	0%	6%
totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

“...Respijt op maat Drenthe”

Ongeveer een derde van de mantelzorgers is niet vrijaf van hun mantelzorgtaken. En ongeveer een kwart is meer dan vier dagdelen vrijaf (figuur 3)

Figuur 3 dagdelen dat mantelzorger vrijaf is van mantelzorgtaken (N=245)

Als de mantelzorger vrijaf is van zijn mantelzorgtaken worden deze overgenomen door partner (20 keer genoemd), een ander familielid (38 keer genoemd), een vriend (9 keer genoemd) of door een buur (6 keer genoemd). 101 respondenten geven aan dat de zorg door iemand anders dan de bovengenoemde personen wordt overgenomen.

Bekendheid met en gebruik van respijtzorg.

Bijna een derde (31 %) van de respondenten is bekend met de term 'respijtzorg', 69% niet. 26% vult ook een naam in bij het doorvragen naar de naam van de specifieke respijtzorgvoorziening. In bijlage 2 zijn de percentages vermeld van bekendheid en gebruik van de respijtzorgvoorzieningen. Ook zijn de percentages per gemeente vermeld.

20% van de respondenten is bekend met de vrijwillige thuiszorg. Slechts 12 respondenten hebben gebruik gemaakt van de vrijwillige thuiszorg. De meeste respondenten waarderen de vrijwillige thuiszorg goed tot heel goed (10 respondenten) en twee respondenten beoordelen de vrijwillige thuiszorg als niet goed.

“...Respijt op maat Drenthe”

De bekendheid met vrijwilligers van andere organisaties die thuis ondersteuning bieden is ook laag, 33 respondenten hebben hier kennis van (12%). En slechts 7 respondenten hebben ook daadwerkelijk gebruik gemaakt van de deze diensten van vrijwilligers. Zes van hen zijn tevreden en één respondent geeft aan dat hij deze diensten als niet goed beoordeelt.

De professionele respijtzorg is bij 57 respondenten bekend (22%), waarvan 24 respondenten ook daadwerkelijk gebruik hebben gemaakt van deze zorg. De waardering van deze professionele thuiszorg is heel goed (11 keer genoemd) of goed (8 keer genoemd). Twee respondenten beoordelen de professionele thuiszorg als slecht.

115 respondenten (44%) zijn bekend met de dagactiviteiten of dagbehandeling die wordt geboden door een verzorgings- of verpleegtehuis. En 59 respondenten maken gebruik of hebben gebruik gemaakt van deze vorm van respijtzorg. 24 van hen maken hier vaak gebruik van (43%), 15 regelmatig (27%) en 17 respondenten soms (30%). De waardering van deze zorg is over het algemeen goed. 18 keer is het oordeel heel goed gegeven en 26 keer het oordeel goed (samen 83%). Acht respondenten oordeelden neutraal over deze vorm van respijtzorg en één respondent oordeelde slecht. Daarnaast hebben 14 respondenten aangegeven problemen te hebben ervaren met deze vorm van respijtzorg.

37 respondenten (14%) zijn bekend met de mogelijkheid tot een tijdelijke verblijf in een zorghotel of herstelhotel voor de verzorgde. In totaal hebben 9 respondenten hier gebruik van gemaakt voor de verzorgde. Zij beoordeelden deze zorg allemaal heel goed tot goed. Slechts één respondent gaf aan problemen te ervaren met deze vorm van respijtzorg.

De dagactiviteiten op een zorgboerderij zijn redelijk goed bekend, 65 respondenten kennen deze vorm van respijtzorg (25%). Het gebruik ligt echter veel lager, 12 respondenten hebben er gebruik van gemaakt of maken er nog steeds gebruik van voor de verzorgde.

Het logeershuis is bij 41 respondenten bekend (16%). Van deze 30 respondenten hebben 10 respondenten ook daadwerkelijk gebruik gemaakt van een logeershuis. Vijf van hen vonden de zorg goed en drie oordeelden neutraal. Twee respondenten gaven aan problemen te ervaren met het gebruik van deze vorm van respijtzorg voor de verzorgde.

Tot slot geven 70 respondenten (28%) aan dat zij gebruik maken van andere organisaties of personen die de zorgtaak van hen overnemen. In het onderzoek is de vraag gesteld wie de zorg overneemt als de mantelzorger even vrijaf wil zijn. In tabel 8 zijn de diverse mogelijkheden en uitkomsten op een rij gezet.

“...Respijt op maat Drenthe”

Tabel 8 Mogelijkheden en gebruik overname van zorg (N= 162)

Overname van zorg	Percentage dat hiervan gebruik maakt
Eigen netwerk(familie,vrienden,buren)	20 %
Respijtzorgmogelijkheden	42 %
Anders	11 %
Géén overname van zorg	27 %
Totaal	100%

Over inzet van het eigen netwerk zeggen veel mantelzorgers dat slechts incidenteel een beroep wordt gedaan op familie. Van de respijtzorgmogelijkheden worden dagopvang en thuiszorg het meeste genoemd. Andere vormen van opvang zijn onder andere kerken, GGZ-instellingen, school en pgb-hulpen.

Respijtarrangementen

De respijtweekenden zijn bij 50 respondenten bekend (21%). In totaal hebben 22 deelnemers ooit deelgenomen aan een respijtweekend. Het oordeel van (15) van hen was zeer goed (75%) tot goed (25%). De meeste deelnemers zijn afkomstig van Hogeveen. Dat is niet verwonderlijk omdat het contactpunt van deze gemeente al jaren lang respijtweekenden organiseert.

Wat heeft respijtzorg/respijtweekend opgeleverd?

De respijtzorg zorgt ervoor dat mantelzorgers meer tijd voor zich zelf hebben, even alleen kunnen zijn en dingen kunnen doen die niet mogelijk zijn als de verzorgde thuis is. Ook voor de verzorgde is respijtzorg een uitkomst. Het zorgt voor sociale contacten en voorkomt verveling.

Enkele reacties:

- *'geeft mij een stukje rust als ik aan het werk ben, dan kunnen thuis ook geen dingen misgaan'.*
- *'samen met je ouder aan iets ontspannens deelnemen, haalt je even uit de rol van zorgverlener van je ouders'.*

Respijtzorg is een belangrijke voorziening voor mantelzorgers, met name de respijtdagen en weekenden oogsten veel lof en enthousiasme van de mantelzorgers. Bij de vraag wat de respijtdagen hebben opgeleverd staan lotgenotencontact, ontmoeting en uitwisseling op de eerste plaats. Hiernaast zijn rust, ontspanning, gezelligheid en plezier ook belangrijke effecten van de respijtdagen. Een korte adempauze en even tijd voor jezelf hebben worden ook vaak genoemd.

Enkele uitspraken:

- *'je komt met mensen in contact en er wordt goed naar je geluisterd'.*
- *'je bent er met gelijkgestemden even uit en je kunt voor een ander een of meerdere drempels wegnemen en er over praten'.*

"...Respijt op maat Drenthe"

- *'een fijne adempauze om even op andere gedachten te komen en een goed gevoel dat er toch mensen zijn die aan je denken'.*
- *'veel gezelligheid ook, even bevrijd van de zorg en herkenning van andere mantelzorgers'.*
- *'je hebt contact met andere mensen die ook hun rugzak te dragen hebben en het doet werkelijk goed, heel ontspannend en even bijtanken'.*

Er zijn nauwelijks suggesties ter verbetering van de respijtweekenden. Een mevrouw die erg moe was, had meer behoefte aan een eigen invulling. De weekenden moeten vaker worden georganiseerd, zegt een andere mantelzorger.

Conclusies t.a.v. bekendheid en gebruik van respijtzorgvoorzieningen

Een derde van de ondervraagde Drentse mantelzorgers is bekend met het begrip 'respijtzorg'. Een kwart weet ook concreet een naam te noemen van een respijtzorgvoorziening. In een vergelijkbaar onderzoek over respijtzorg in Deventer zijn deze percentages 50 % en 40 %.

Het landelijk beeld is dat 25 tot 30 % van de mantelzorgers gebruik maakt van een of andere vorm van respijtzorg. Uit een rapportage van Mezzo⁸ naar aanleiding van een meldweek over respijtzorg blijkt 25 % gebruik te maken van respijtzorg. Hiervan doet 16 % een beroep op professionele respijtzorg buiten en thuis. 9 % roept de hulp in van vrijwillige thuiszorg. In ons onderzoek gericht op de mantelzorgers van Drenthe komt het percentage dat nu gebruik maakt van dagactiviteiten van een verzorgingshuis of verpleeghuis overeen met het landelijke gemiddelde van het gebruik van respijtzorg. De overige voorzieningen scoren aanzienlijk lager (variërend van 1 tot 9 %). Deze verschillen kunnen liggen aan het verschil in leeftijdsopbouw van respondenten tussen de landelijke peiling en de responsgroep in Drenthe.

Bijna 20 % van de responsgroep doet een beroep op overname van zorg via het eigen netwerk (zie tabel 8). In de landelijke peiling van Mezzo is dit 25 %.

Wensen en knelpunten m.b.t. respijtzorg

Hoewel de respijtzorgvoorzieningen door de respondenten als goed worden gewaardeerd komen er bij de vraag naar de knelpunten toch wel een aantal zaken naar voren die verbetering behoeven. Onderstaande conclusies en opmerkingen komen voort uit de antwoorden van open vragen uit de schriftelijke enquête en de uitkomsten van de telefonische interviews.

⁸ Respijtzorg voor mantelzorgers, van wens naar regel: rapportage en 10 puntenplan n.a.v. de meldweek 'mantelzorg en vrije tijd', Mezzo, 2008

“...Respijt op maat Drenthe”

Informatievoorziening over respijtzorg

Respijtzorgvoorzieningen moeten meer worden bekend gemaakt. Er is behoefte aan een goede informatievoorziening over mantelzorgondersteuning en respijtzorgmogelijkheden in het bijzonder.

Financiën en bezuinigingen

Mantelzorgers maken zich zorgen over de komende bezuinigingen in de thuiszorg en de langdurige zorg. Men is bang dat er op termijn geen financiering meer zal zijn van dagopvang in het verzorgingshuis, activiteitencentrum, huishoudelijke hulp en thuiszorg.

- *Een 67 jarige mantelzorger verzorgt haar man die een CVA heeft gehad en ook nog begin dementerend is. Tien jaar heeft ze een vergoeding gehad voor thuiszorg (huishoudelijke hulp en persoonlijke verzorging). Nu niet meer, ook is er geen vergoeding meer mogelijk vanuit haar zorgverzekeraar en een PGB aanvraag is ook afgekeurd. Ze hoopt dat de gemeente gaat bijspringen.*

Er zijn signalen die wijzen op bureaucratie en last van papier-en regelwerk. Ook hebben sommigen moeite gehad met de indicatiestelling.

De patiënt wil geen gebruik maken van de voorziening en accepteert geen andere persoon die de zorg van de mantelzorger overneemt.

- *‘Als de verzorgde niets wil, houdt alles op . En zou ik meer hebben aan hulp bij het staande houden in het leven’*

De mantelzorger wil de zorg zelf niet uit handen geven en voelt zich nog te verantwoordelijk

- *‘Respijtzorg klinkt heel mooi, maar ik kan hem niet alleen laten. Mijn man kan niet praten en lezen en schrijven (afasie) . Een vreemde begrijpt hem niet.’*

Er is te weinig erkenning en waardering van de mantelzorgtaken

- *‘mantelzorgers worden door de overheid ondergewaardeerd. Vaak begrijpen mensen niet hoe zwaar ‘t is’.*
- *‘de overheid gaat er van uit dat iedereen voor zijn/haar ouders of kinderen moet kunnen en willen zorgen waardoor heel veel mensen overbelast raken. Er zullen steeds meer mensen komen die gebruik willen/kunnen maken van respijtzorg’.*
- *‘Laat de personen van de gemeente persoonlijk zien wat mantelzorg is, dan kunnen ze het misschien opbrengen om deze mensen meer te waarderen!!’*

"...Respijt op maat Drenthe"

Klachten/opmerkingen over specifieke voorzieningen

Dagactiviteiten

- *Vervoersproblemen*
- *Angst voor bezuinigingen*
- *Soms een klacht over de werkwijze*

Inzet vrijwilligers

- *Vrijwilligers zijn beperkt in hun mogelijkheden, ze hebben maar beperkte bevoegdheden. Soms ook niet goed verzekerd voor wettelijke aansprakelijkheid.*
- *Vaak zijn ze niet goed op de hoogte van de aandoening van de patiënt*
- *Hun inzet is te vrijblijvend, alleen inzetbaar op een dag of dagdeel dat hen uitkomt*

Zorgboerderij/Logeerhuis

- *Soms niet geschikt voor cliënt*
- *Cliënt was te veel beperkt om aan programma deel te nemen*
- *Groep is te groot voor deelname autistisch kind*

5. Slotconclusies en aanbevelingen

Slotconclusies en aanbevelingen

- Twee derde van de Drentse mantelzorgers is onbekend met respijtzorg. Minder dan 20 % maakt gebruik van respijtzorgvoorzieningen. Veelal zijn dit dagactiviteiten vanuit de verzorgings-en verpleeghuizen, zorgboerderijen, logeerhuizen en activiteitencentra. De waardering over deze voorzieningen is over het algemeen redelijk goed.
- Er is een redelijk dekkend netwerk van respijtzorgvoorzieningen in Drenthe met een verscheidenheid aan respijtzorgaanbieders. Deze voorzieningen zijn vooral gericht op volwassenen en ouderen.
- Mantelzorgers maken weinig gebruik van respijtzorg vanwege allerlei drempels.

Naast de hierboven reeds genoemde onbekendheid met respijtzorg spelen volgens het Expertise Centrum Informele Zorg⁹ ook andere factoren mee, zoals:

- Psychologische drempels met name schroom om hulp in te schakelen vanuit een schuldgevoel en verlies aan privacy omdat er een vreemde in huis komt
- Gebrekkige aansluiting van het aanbod op de vraag
- Bezorgdheid om de patiënt en dan met name te grote fysieke, emotionele en gedragsproblemen van de verzorgde
- Negatieve ervaringen met hulp van buitenaf
- Praktische belemmeringen zoals kosten, vervoersproblemen, niet passende openingstijden.

Deze factoren spelen bijna allemaal ook een rol bij de respondenten en geïnterviewde in het onderzoek (zie ook de paragraaf over wensen en knelpunten mbt respijtzorg). Er zijn geen duidelijke signalen die wijzen op een gebrekkige aansluiting van het aanbod op de vraag. Negatieve ervaringen met hulp van buitenaf spelen met name bij de inzet van vrijwilligers. Grote zorgen maken mantelzorgers zich over de komende bezuinigingen in de thuiszorg en langdurige zorg. Als bijvoorbeeld de huishoudelijke hulp komt te vervallen krijgen de toch al overbelaste mantelzorgers er weer extra zorgtaken bij. De kans bestaat dat deze mantelzorgers dan zelf patiënt worden.

⁹ Respijtzorg in Nederland. Een eerste verkenning in theorie en praktijk, E.I.Z., 2003

Aanzet tot aanbevelingen

Aanzet tot aanbevelingen

- Meer bekendheid geven aan respijtzorgvoorzieningen via een te bouwen website. Hierbij kan worden aangesloten bij respijt.nl. Deze site (die in Overijssel en Oost Gelderland vrij goed functioneert) is goed toegankelijk en klantvriendelijk en wordt regelmatig geactualiseerd.
- De kracht van het model Hoogeveen zit hem in het betrekken van partner-organisaties bij de ondersteuning van mantelzorgers. Op deze wijze kan ook commitment worden vergaard in andere gemeentes. Dit kan met name worden gericht op het bekend maken van respijtzorgvoorzieningen en het slechten van de drempels bij het gebruik van respijtzorg.
- Meer financiering van respijtzorg door gemeentes en zorgverzekeraars. Met name vanuit een indicering van dreigende overbelasting van mantelzorgers. Medewerkers van mantelzorgorganisaties kunnen wellicht een intermediaire rol spelen naar de betrokken gemeentes.

“...Respijt op maat Drenthe”

Literatuur

Gebruikte Literatuur:

- Basisfuncties Lokale Ondersteuning Mantelzorg, VNG, Mezzo, Ministerie van VWS, 2009
- Logeergids.nl en Toegang tot respijtzorg , Eindrapportage tijdelijke opvang ter ondersteuning van mantelzorgers in Overijssel, Stichting Stuurgroep Logeervoorzieningen Overijssel, maart 2010
- Mantelzorgers, een overzicht van de steun aan mantelzorgers, SCP, 2009
- Provinciaal onderzoek Respijtzorg en – activiteiten voor mantelzorgers in Limburg Eindrapportage, mei 2009
- Respijtzorg in Nederland. Een eerste verkenning in theorie en praktijk, E.I.Z., 2003
- Respijtzorg Uit & Thuis , M. Morée en G. Visser, 2004.
- Respijtzorg voor mantelzorgers, van wens naar regel: rapportage en 10 puntenplan n.a.v. de meldweek ‘mantelzorg en vrije tijd’, Mezzo, 2008

Aanbevolen literatuur:

- Adempauze voor mantelzorgers, Respijtbeleid in gemeenten, Transitiebureau WMO, november 2013
- De mens achter de Mantelzorger, uitgave CPM Hoogeveen, 2013
- Duurzame respijtzorg, Transitie geven impuls, Roos Scherpenzeel, redactie Mariëtte Hermans, Expertisecentrum Informele zorg, 2013
- Een warme jas – Voor Mantelzorgers, Ineke Ludikhuize, Simplify Life, 2014
- Kortdurend verblijf krijgt vorm als respijtzorg adempauze voor mantelzorgers, Artikel 18 februari 2013, Expertisecentrum Informele zorg
- Moderne dementiezorg ‘Had ik het maar geweten’ Praktische tips voor familie, vrienden en verzorgenden, Ruud Dirkse en Caro Petit, 2009
- Samen werken aan zorg en ondersteuning, Leidraad voor gemeenten en zorgkantoren, VNG en Zorgverzekeraars Nederland, maart 2011

“...Respijt op maat Drenthe”

BIJLAGEN

Bijlage 1 Inventarisatie van respijtzorgvoorzieningen

- **Assen**
- **Hoogeveen**
- **Meppel**
- **Midden-Drenthe**
- **Noordenveld**
- **De Wolden**
- **Westerveld**

Bijlage 2 Bekendheid en gebruik respijtzorg per gemeente

Bijlage 3 Overzicht van het aantal mantelzorgers per gemeente (CBS, 2009)

Bijlage 1 Inventarisatie van respijtzorgvoorzieningen

De volgende respijtzorgvoorzieningen worden vermeld per gemeente (gedateerd herfst 2014, voor zover bekend bij de vertegenwoordigers van de CPM's):

a. Vrijwillige thuiszorg

De vrijwillige thuiszorg zet zorgvrijwilligers kort en langdurig in bij chronisch zieken, mensen met lichamelijke en verstandelijke beperkingen, hulpbehoevende ouderen die thuis wonen, kinderen met gedragsstoornissen, dementerenden en psychiatrische patiënten. Er wordt door zorgvrijwilligers (aanvullende) ondersteuning gegeven op de formele zorg, zodat de zorgtaak die vaak langdurig, intensief en zwaar is voor de mantelzorger wordt verlicht.

b. Professionele thuiszorg

Thuiszorg is verzorging en verpleging die bij cliënten thuis wordt geleverd. De thuiszorg levert verschillende soorten dienstverlening. De belangrijkste zijn verpleging, huishoudelijke verzorging, persoonlijke verzorging en gespecialiseerde verzorging/verpleging.

c. Bij een gastgezin

Logeren bij een gastgezin is vooral bedoeld voor kinderen die behoefte hebben aan professionele verzorging en begeleiding , maar voor wie logeren in groepsverband minder geschikt is, bijvoorbeeld vanwege kwetsbaarheid of heel jonge leeftijd. Een gastgezin biedt kinderen een vaste en vertrouwde plek en kan direct inspelen op de behoeften.

d. Op een zorgboerderij

Een zorgboerderij is een agrarisch bedrijf waar mensen met een zorg- of hulpvraag een passende dagbesteding vinden en/of meewerken. Er wordt altijd gekeken naar iemands mogelijkheden. Een zorgboerderij speelt in op wat iemand kan!

e. In een logeerhuis

Een voorziening voor logeeropvang van volwassenen of kinderen met een handicap, mensen met dementie of kinderen met autisme, ADHD, ter ontlasting van de mantelzorg. In het huis wordt zoveel mogelijk de gezinssituatie nagebootst.

f. In een activiteitencentrum

Een activiteitencentrum is een locatie waar cliënten met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking veelal groepsgewijs kunnen deelnemen aan een activiteiten programma voor een aantal dagdelen per week in een aangepaste omgeving

g. Op een vakantiepark

Een vakantiepark biedt aangepaste bungalows met zorg. Er wordt opvang in een vakantiesfeer aangeboden.

“...Respijt op maat Drenthe”

h. In een zorghotel

Een zorghotel biedt een kamer met zorg in een hotelsetting. Er wordt een luxueuze omgeving geboden.

i. Logeren in een woonvoorziening/woonvorm

Een woonvorm betreft een logeerkamer in een (vaak kleinschalige) woonvorm, zoals een huis voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking. De bewoners verblijven hier permanent terwijl de gast tijdelijk komt logeren. In het huis wordt zoveel mogelijk een gezinssituatie nagebootst.

j. In een verzorgingshuis

Een zorg gerelateerde instelling houdt in dat er een logeerkamer/-appartement in een zorg gerelateerde instelling wordt aangeboden, zoals een verpleeg- of verzorgingshuis. De meest bewoners verblijven hier permanent en hebben van hun eigen kamer of appartement een thuis gemaakt.

k. In een verpleeghuis

Een zorg gerelateerde instelling houdt in dat er een logeerkamer of appartement in een zorg gerelateerde instelling wordt aangeboden, zoals een verpleeg- of verzorgingshuis. De meest bewoners verblijven hier permanent en hebben van hun eigen kamer of appartement een thuis gemaakt.

“...Respijt op maat Drenthe”

Gemeente Assen

Soort voorziening	Naam voorziening	Website/contactpersoon
a. Vrijwillige thuiszorg	<ul style="list-style-type: none"> - Centraal Meldpunt Vrijwillige Thuiszorg van SamSam¹⁰ - Geregeld om de Hoek (betaald i.p.v. vrijwillig) - Vrijwilligers-en mantelzorgacademie - Vrijwillige Terminale Thuiszorg Drenthe (VTZD) 	<p>0592-404777: alle werkdagen van 9.00-16.00</p> <p>www.geregeldomdehoek.nl info@geregeldomdehoek.nl Madelon Berg www.vrijwilligerscentraleassen.nl Karin Oldenburger of Nina Schoonbeek www.vtzd.nl</p>
b. Professionele thuiszorg	<ul style="list-style-type: none"> - Interzorg Wijkzorg - Buurtzorg Assen - de Zorgzaak Assen - Icare verpleging/verzorging - Kinderthuiszorg - Samen Zorg Thuiszorg Noord Nederland - Zorggroep Drenthe 	<p>www.interzorg.nl www.buurtzorgnederland.com info@buurtzorgnederland.com www.zorgzaak.nl www.icare.nl www.kinderthuiszorg.nl www.samenzorg.nl</p> <p>www.zorggroepdrenthe.nl</p>
c. Bij een gastgezin	MEE Drenthe	<p>www.meedrenthe.nl mw. H. Dokter</p>
d. zorgboerderij		
e. In een logeerhuis	<ul style="list-style-type: none"> - Kobus Zeyerveen - MEE logeerkring - PromensCare - Stichting Perspectief - GGZ Drenthe 	<p>info@ko-bus.net www.logeerkring.nl www.promens-care.nl www.zorggroeperspectief.nl info@zorggroeperspectief.nl www.ggzdrenthe.nl</p>
f. In een activiteitencentrum	<ul style="list-style-type: none"> - De Noorderbrug Assen - WelzO, locaties Maasstee en Schakelveld - Alétho (dagbesteding op het gebied van ICT) - Icare/ Vierackers, De Donk - Zorggroep Drenthe/ Vijverhof - Accolade Zorggroep/ Arendshorst 	<p>Klant&advies@noorderbrug.nl www.noorderbrug.nl www.welzo-assen.nl</p> <p>www.aletho.nl info@aletho.nl Theo Versteeg, Assen, 06-36437001 www.icare.nl 0592-334900 www.zorggroepdrenthe.nl</p> <p>www.accoladezorggroep.nl 0592-341116</p>
g. Op een vakantiepark		
h. In een zorghotel		

¹⁰ Betrokken organisaties: Bibliotheek aan huis, Vrijwillige Thuiszorg, het Centrum Mantelzorg, Rode Kruis, Stichting Vrijwilligers Hulpdiensten Assen, Welzo, Humanitas, Zonnebloem, Maatjesproject, Uitkeringsgerechtigden Beraad Assen, Slachtofferhulp.

“...Respijt op maat Drenthe”

i. Logeren woonvoorziening	Promens care	www.promens-care.nl
j. In een verzorgingshuis	-Icare/ Boshof en Ceresstaete -Zorggroep Drenthe/ de Vijverhof - Interzorg (4 huizen) - Accolade zorggroep/ Arendshorst	Boshof: 0592-332222 Ceresstaete: 0592-741349 www.zorggroepdrenthe.nl www.interzorg.nl www.accoladezorggroep.nl
k. In een verpleeghuis	-Icare/ Vierackers / Kloosterakker/ Ceresstaete - Interzorg (2 huizen) -Zorggroep Drenthe	www.icare.nl www.interzorg.nl www.zorggroepdrenthe.nl
l. Overige vormen	- Handen in Huis -Hospice Assen -Stichting Present	www.handeninhuis.nl info@handeninhuis.nl 030-650970 www.steunmantelzorgvervanging.nl www.hospice-assen.nl info@hospice-assen.nl 0592-300056 www.stichtingpresent.nl

“...Respijt op maat Drenthe”

Gemeente Hoogeveen

Soort voorziening	Naam voorziening	Website/contactpersoon
a. Vrijwillige thuiszorg	<ul style="list-style-type: none"> - Humanitas (Zuid Drenthe) - Korps Leger des Heils - Stichting One - Handen in Huis - Diaconaal platform Hoogeveen - Alzheimercafé Hoogeveen - Buurthulp voor elkaar (de Weide) - Zonnebloem 	<ul style="list-style-type: none"> www.humanitas.nl/afdeling/zuid-drenthe/contactgegevens www.legerdesheils.nl www.stichtingone.nl info@handeninhuis.nl www.diaconaalplatformhoogeveen.nl hoornverkuyl@hetnet.nl buurthulpvoorelkaar@gmail.com grijpma@kpnmail.nl
b. Professionele thuiszorg	<ul style="list-style-type: none"> - Thuiszorgservice Nederland - De Zorgzaak - Beter Thuis Wonen Thuiszorg BV - Arlero Thuiszorg - Buurtzorgteam Hollandscheveld - Stichting Thuiszorg Diensten Centrale 	<ul style="list-style-type: none"> www.tsn-thuiszorg.nl www.dezorgzaak.nl www.beter-thuis-wonen.nl www.arlero-thuiszorg.nl m.makaske@buurtzorgnederland.nl johan.rumahloine@tdczorg.nl
c. bij een gastgezin	<ul style="list-style-type: none"> - MEE logeering - Stichting Sprank - Thuis Woonservice 	<ul style="list-style-type: none"> m.dokter@meedrenthe.nl a.knol@stichtingsprank.nl www.thuiswoonservice.nl
d. op een zorgboerderij	<ul style="list-style-type: none"> BEZINN-leden - Ons Erf - Achter de Bos - Blinkende Wilg - De Waagschaal - De Boterhoek - De Groote/N.oord - De Groote/Tiendeveen - De Groote/Stuifzand 	<ul style="list-style-type: none"> www.zorgboerderijonserf.nl www.zorgboerderijachterdebos.nl www.blinkendewilg.nl www.dewaagschaal.com www.zorgdiensten.nl www.zorgboerderijdegroote.nl www.zorgboerderijdegroote.nl www.zorgboerderijdegroote.nl

“...Respijt op maat Drenthe”

	Overige: -Naoberhoeve -De Berkenhoeve	www.naoberhoeve.nl www.berkenhoevezorg.nl
e.in een logeerhuis	-MEE logeerkring - Promenscare Logeerhuis - Zorgcamping en logeerhuis De Vlieger	m.dokter@meedrenthe.nl www.promenscare.nl www.zorgkamperen.nl
f.in een activiteitencentrum	-De Noorderbrug AC de Venne - Activiteitencentrum Stephensonstraat	http://www.noorderbrug.nl www.vanboeijen.nl
g.op een vakantiepark	-Recreatiecentrum van Harte	www.vanhartevakanties.nl
h.in een zorghotel	-HerstelHotel Hoogeveen	www.herstelhotelhoogeveen.nl
i.Logeren in een woonvoorziening		
j.in een verzorgingshuis	Jannes van de Sleeden -locatie de Vecht -locatie Wolfsbos -locatie Eisenhouwerstraat -locatie Meteor -Beatrix Hol.veld -Westerkim -Hospice Hoogeveen - Zorgpalet -Olden Kinholt	www.jannes.nl Erna.vandeMolen@Jannes.nl Chris.vanDroffelaar@Jannes.nl dineke.rutten@jannes.nl www.wzcbeatrix.nl www.westerkim.nl www.hospicehoogeveen.nl www.zorgpalet.nl www.zorgpalet.nl
k.in een verpleeghuis	-Weidesteyn - Ziekenhuis Bethesda	www.zorgpalet.nl www.bethesda.nl
l.overige vormen	-Zorgloket Hoogeveen - De Smederijen -Hospice Hoogeveen - Toon Hermanshuis	www.hoogeveen.nl/zorgloket www.desmederijenvanhoogeveen.nl www.hospicehoogeveen.nl www.toonhermanshuisdrenthe.nl

“...Respijt op maat Drenthe”

Gemeente Meppel

Soort voorziening	Naam voorziening	Website/contactpersoon
a. Vrijwillige thuiszorg	- Vrijwillige thuiszorg - Zonnebloem - Kleine Nodenhulp Meppel - Kleine Nodenhulp Nijenveen - Vrijwillige Terminale Zorg Meppel - de MensA (dagopvang)	www.welzijnmw.nl Marian Metselaar Marian Otten www.dezonnebloemmeppel.nl Mary Otten 06-53706875 06-48065216 06-4347370 www.demensa.nl
b. Professionele thuiszorg	- Icare - Buurtzorg - Zorgzaak - De Nieuwe Zorg Thuis - Beter thuis wonen - de Stouwe - de Wijkzorg Meppel - de MensZo - Stichting Thuiszorgdiensten - Noorderboog - Hoeve de Schutsluis	www.icare.nl www.buurtzorg.nl Emilie Greven www.zorgzaak.nl Aliene Haar www.dnzt.nl Linda Coenen www.beter-thuis-wonen.nl Sonja Bakker www.de-stouwe.nl www.de-wijkzorg.nl www.demenszo.nl www.tdczorg.nl www.noorderboog.nl/thuiszorg www.hoevedeschutsluis.nl
c. Bij een gastgezin	Logeerkring Drenthe	www.logeerkringdrenthe.nl
d. Zorgboerderij	Zorgboerderij Broeklander	www.broeklander.nl
e. In een logeerhuis		
f. In een activiteitencentrum	- ABC - Seniorenhuiskamer - ABC	www.noorderbrug.nl www.welzijnmw.nl Annemarie Klijn www.interactcontour.nl
g. Op een vakantiepark		
h. In een zorghotel		
i. Logeren woonvoorziening		
k. In een verzorgingshuis	De Stouwe - logeren Noorderboog - Logeren ook dagbehandeling	www.destouwe.nl www.de-noorderboog.nl
l. Overige vormen	- Maaltijdvoorziening - Respijtweekend - vakantiecampen Humanitas	www.destouwe.nl www.denoorderboog.nl www.welzijnmw.nl Marian Metselaar www.humanitas.nl

“...Respijt op maat Drenthe”

	- sociale dagopvang -Logeeropvang -Dagactiviteiten	www.welzijnmw.nl Henk Timmer Vanboeijen Vanboeijen
--	--	---

“...Respijt op maat Drenthe”

Gemeente Midden Drenthe

Soort voorziening	Naam voorziening	Website/contactpersoon
a. Vrijwillige thuiszorg	- Welzijnswerk Midden Drenthe (kan info geven) - Rode Kruis Midden Drenthe - Zonnebloem Beilen-Westerbork	www.welzijnswerkmd.nl Janet Moinat Anneke Smit rodekruismiddendrenthe@gmail.com B.Otten www.zonnebloem.nl ; G.Hendriks
b. Professionele thuiszorg	- Icare (dagverzorging) - Derkshoes Westerbork - Berkenhof Beilen - Walhof Smilde - Zorggroep Drenthe - De Zorgzaak	www.icare.nl www.derkshoes.nl 0593-535300 0592-332212 www.zorggroepdrenthe.nl ; 0592-331232 info@zorgzaak.nl ; 0528-341965
c. Bij een gastgezin	- MEE Drenthe/Logeerkring - Gastouderbureau Sam Sam (kinderen 0-12 jaar)	www.meedrenthe.nl M.Dokter 0592-303969 www.gobsamsam.nl 0592-309071
d. Zorgboerderij	- Zorgboerderij Hansehof Beilen - Zorgboerderij de Klimop Smilde (voor jongeren 12-24 jaar) - Zorgboerderij Ying Yang - Andewieke logeer-vakantieboerderij - Stichting Zorgboerderijen Drenthe	www.dehansehof.nl Hans Nijland 06-55334783 www.zorgboerderijdeklimop.nl 06-57581933 www.zorgboerderij-ying-yang.nl G.Lenting 0593-565946 www.zorgvakantieopmaat.nl 0528-321636 www.zorgboerderijendrenthe.nl
e. In een logeerhuis	Logeervakantieboerderij Ande Wieke	www.zorgvakantieopmaat.nl
f. In een activiteitencentrum	- Karspelhuis Beilen	Pluspunt www.welzijnswerkmiddendrenthe.nl
g. Op een vakantiepark	Timmerholt Westerbork	www.timmerholt.nl
h. In een zorghotel		
i. Logeren woonvoorziening	- MEE Drenthe - Promenscare (mensen met een verstandelijke beperking)	www.meedrenthe.nl www.promenscare.nl 088-8789000
j. In een verzorgingshuis	- Westeres Beilen - Derkshoes Westerbork - Driemaster Smilde	www.zorggroepdrenthe.nl 0593-523455 www.derkshoes.nl www.interzorg.nl 0592-480000
k. In een verpleeghuis	- Altingerhof Beilen - Altingerhoes Westerbork - Beurtschip Smilde	www.icare.nl 0593-535300 www.icare.nl 0593-535300 www.icare.nl 0593-535300
l. Overige vormen		

“...Respijt op maat Drenthe”

Gemeente Noordenveld

Soort voorziening	Naam voorziening	Website/contactpersoon
a. Vrijwillige thuiszorg	<ul style="list-style-type: none"> - ViP (vrijwillige hulpdienst/zorgvrijwilligers/klusdienst), WiN - Kerken huisbezoek - Humanitas vrijwillig huisbezoek - De Zonnebloem - Vrijwilligers terminale zorg Drenthe VTZD Handen in huis 	<p>www.welzijnnoordenveld.nl/vrijwilligers, Jan Donkelaar 0503176500 jannesslagter@hotmail.com SKCcoachpraktijk@ziggo.nl Humanitas: Yolande Wolfers 06 20235747 yg.wolfers@planet.nl dezonnebloemnoordenveld@ziggo.nl www.vtzd.nl , 06-12990099</p> <p>www.handeninhuis.nl , 030-6590970</p>
b. Professionele thuiszorg	<ul style="list-style-type: none"> - Interzorg Wijkzorg - Icare - Buurtzorg Roden - Zorggarant - De Buurtzuster etc. 	<p>www.interzorg.nl , 0592-362000 www.icare.nl , 0900-6906906 roden@buurtzorgnederland.com , 06-12345619 www.zorggarant.nl , 088-5128000 www.thuiszorgdebuurtzuster.nl , 06-20555542 of 050-2600050</p>
c. Bij een gastgezin	<ul style="list-style-type: none"> - Logeerkring Drenthe 	<p>www.meedrenthe.nl , 0592-303999</p>
d. Op een zorgboerderij	<ul style="list-style-type: none"> - Groenzorg Norg - Stichting Zorgboerderij De Mare - Hoeve Loevestein 	<p>www.groenzorgnorg.nl , 0592-614004 of 0592-612911 www.zorgboerderijdemare.nl , 0592-612747</p> <p>www.hoeveloestestein.nl , 0592-785213 of 06-51684921</p>
e. In een logeerhuis	<ul style="list-style-type: none"> - Anders thuis logeerhuis - Prinses op de erwt - Stichting Plekzat - De Zijlen - Hoeve Loevestein 	<p>www.andersthuis.nl , 06-45097702 www.prinses-op-de-erwt.nl , 06-15465637 of 06-25233268 www.stichtingplekzat.nl , 050-5013521</p> <p>www.dezijlen.nl , 0594-850552 www.hoeveloestestein.nl , 0592-785213</p>
f. In een activiteitencentrum	<ul style="list-style-type: none"> - Interzorg De Hoprank - Kidscasa Vlieg-in - Promenscare Trefpunt Scheepstra - De Wiekslag - De Zijlen 't Zijlhuis - Vredewold Dagopvang en Dagbehandeling 	<p>www.interzorg.nl , 050-4065555 www.kidscasa.nl , 050-5020244 www.promens-care.nl , 088-8789626 wiekslag@lentis.nl , 0592-612143 www.dezijlen.nl , 0594-850100 www.vredewold.nl , 0594-552626</p>

“...Respijt op maat Drenthe”

g. Op een vakantiepark		
h. In een zorghotel	Jann verzorgd	www.jannverzorgd.nl , 06-31996157
i. Logeren woonvoorziening	Promenscare De Zijlen	www.promens-care.nl , 088-8789626 www.dezijlen.nl , 0594-850100
j. In een verzorgingshuis	– De Hullen (Roden) – De Hoprank (Peize) – De Wiekslag (Norg)	www.interzorg.nl ; 050-5027500 www.interzorg.nl ; 050-5027500 www.dignis.nl ; 0592-612143
k. In een verpleeghuis	– De Esmarke – Anholt – Nieuw Graswijk	www.interzorg.nl , 050-5027500 www.interzorg.nl , 0592-338200 www.interzorg.nl , 0592-304755
l. Overige vormen	– Villa Kakelbont (gespecialiseerde kinderopvang) – Hospice Het Alteveer	www.villa-kakelbont.net , 050-5032096 www.hospice-assen.nl , 0592-300056

“...Respijt op maat Drenthe”

Gemeente Westerveld

Soort voorziening	Naam voorziening	Website/contactpersoon
a.Vrijwillige thuiszorg	- Vrijwillige thuishulp Westerveld	www.welzijnmw.nl kantoor Havelte:085-2731427 kantoor welzijn: 085-2731444
	-Rode Kruis Westerveld	www.rodekruis.nl/westerveld Anneke Koomans 0521-340460
	-Zonnebloem Dwingeloo	www.zonnebloem.nl Ted Brouwers tel:0521-594837 zonnebloemdwingeloo@gmail.com
	-Zonnebloem Vledder	Geerte van Immerzeel tel: 0521-380874 Geertevanimmerzeel@kpnmail.nl
	-Vrijwillige Terminale zorg Zuidwest Drenthe	www.vtzd.nl 0528-331652/06-53316283
	-Handen in Huis	info@handeninhuis.nl
b.Professionele thuiszorg	-Carepool	www.carepool.nl Marjan Jager:kantoor Dwingelo 06-46267523
	-Icare / wijkteam Havelte/Vledder Dwingeloo/Diever	www.icare.nl 0522-279687 Kantoor Dwingelo: 088-968400/088-9684095
	-Thuiszorg Zuidwest –Drenthe	Kantoor Dwingeloo: 088-9684096 Algemeen: 088-9684000
c.Bij een gastgezin	-MEE Logeering Drenthe	www.logeering.nl m.dokter 0592-303999
d.Op een zorgboerderij	-St.Zorgboerderij Fledderushoeve Diever	www.fledderushoeve.nl Tineke Otten tel: 0521-590212
	-De Agara Hoeve Dwingelo	www.agarahoeve.nl 0593-522853
	-de Veldhof Wapse	www.zorgboeren.nl 0521-551447
	-De Lange Weide Dwingelo	www.zorgboeren.nl 0521-592880
	-Hesselshoeve Wapse	www.zorgboerderijendrenthe.nl/hesselshoeve/ familie Hessels 0521-551501

“...Respijt op maat Drenthe”

	<p>-Het Olde Boerderije Diever</p> <p>-’t Trekpeerd Geeuwenbrug</p> <p>-Het Kiemhuis Frederiksoord</p> <p>-De Plusboerderij Wapserveen</p> <p>- Melkgeitenhouderij Nijensleek</p> <p>-de Daeldersestee Zorgvlied</p>	<p>www.deoldeboerderije.nl 0521-593238</p> <p>www.trekpeerd.com H.Schuring 0521-590110</p> <p>www.zorgboeren.nl/kiemhuis 0597-647753/06-3475700</p> <p>www.plusboerderij.nl 0521-593644/06-50287780</p> <p>www.zorgboeren.nl Gert en Anja Otten 0521-381091/06-51012855</p> <p>J.van Pijkeren 0521-551584</p>
e.in een logeerhuis	<p>-Logeerhuis Egelantier Diever</p> <p>-Logeerhuis Op ’t Hoge Uffelte</p>	<p>www.tcegelantier.nl 0521-590560/06-50567881 Rita Divendal 0521-350113/0650935324</p> <p>www.opthoge.nl ritadivendal@quadrat.eu 0521-350113 / 06-50935324</p>
f. in een activiteitencentrum	Zorgwinkel “Handvaardig” Te Dwingeloo	<p>www.zorgwinkelhandvaardig.nl 06-29030874 / 06-52653723 Anna en Wiecher ter Bork contact@zorgwinkelhandvaardig.nl</p>
g.op een vakantiepark	Niet aanwezig in gemeente	
h.in een zorghotel	Hoeve de Schutsluis Havelte	<p>www.hoevedeschutsluis.nl 0521-349200</p>
i.logeren in een woonvoorziening	<p>-St.Zorgboerderij Fledderushoeve (Tineke Otten)? Diever</p> <p>-St.Zorgcentra Zuidwest-Drenthe locaties Dwingelo en Havelte</p> <p>-Noorderboog locatie J.T. Seinenhof Diever</p> <p>-Noorderboog locatie De Menning Wilhelminaoord</p>	<p>www.fledderushoeve.nl 0521-590212 dagbesteding en logeeropvang jongeren</p> <p>www.zzwd.nl kantoor Dwingelo 088-9684000</p> <p>www.noorderboog.nl 0522-234600 0900-2333332</p> <p>0521-381541</p>

“...Respijt op maat Drenthe”

j.in een verzorgingshuis	<p>Zorgcollectief Zuidwest-Drenthe Locatie de Weyert Dwingeloo</p> <p>Locatie de Molenhof Havelte</p> <p>-Zorgcombinatie de Noorderboog locatie Jan Thijs Seinenhof Diever</p> <p>locatie de Menning Wilhelminaoord</p> <p>-Zorg-en therapiecentrum Wittelte vof, Zorgcentrum Wittelte</p>	<p>www.zorgomdehoek.nl en www.zzwd.nl</p> <p>088-9684000</p> <p>088-9694000</p> <p>www.denoorderboog.nl 0522-234600</p> <p>0521-381541</p> <p>www.zorgcentrumwittelte.nl 0521-599440 voor mensen met lichtverstandelijke beperking en/of psychosociale /psychiatrische problematiek</p>
k.in een verpleeghuis	Zie onder j: in een verzorgingshuis	Zie onder j: in een verzorgingstehuis
l.overige vormen hospice	Niet aanwezig in Gemeente Westerveld	Assen, Hoogeveen en Meppel zijn ook beschikbaar voor inwoners gemeente Westerveld

Het Contactpunt Mantelzorg Westerveld werkt aan de samenstelling van een compleet digitaal overzicht (verwachte uitgave oktober/november 2015)

“...Respijt op maat Drenthe”

Gemeente de Wolden

Soort voorziening	Naam voorziening	Website/contactpersoon
a. Vrijwillige thuiszorg	-Welzijn de Wolden; vrijwillige thuishulp	www.welzijndewolden.nl Gerrie de Roo, t. 0528-378686 en e. gerriederoo@welzijndewolden.nl
	De Zonnebloem	Albertje Ridderman, t. ridd0390@planet.nl
	Rode Kruis	Froukje Vriesema, e. froukjevriesema@gmail.com
	Humanitas	Jan Lohuis, e. meppel@humanitas.nl
	Vrijwillige terminale thuiszorg	www.vtzd.nl , Greetje van der Velde, Kristel Gorselink, t. 06-53316283
b. Professionele thuiszorg	-Icare	www.icare.nl per dorp verschillende contactpersonen
	-Beter thuis wonen	www.beter-thuis-wonen.nl Bram Visser e. begeleiding1@beter-thuis-wonen.nl
	-Zorgcollectief ZZWD	www.zzwd.nl . Marian Feddema e. m.feddema@zzwd.nl
	-Buurtzorg Ruinerwold	www.buurtzorgnederland.nl Marloes Veldman e. ruinerwold@buurtzorgnederland.com
	-De Zorgzaak	www.zorgzaak.nl , Anny van Ommen. E. meppel@zorgzaak.nl
	-Carepool	www.carepool.nl , Jannie Schuring. E. info@carepool.nl
	-de Stouwe	www.destouwe.nl , Karin Meijerink
c. Bij een gastgezin	Logeering Drenthe	www.logeeringdrenthe.nl , Mieke Dokter t. 0592-303999
d. op een zorgboerderij	-Larijhoeve, Ruinerwold	www.larijhoeve.nl , Freek Morrenhof e. fmorrenhof@online.nl
	-t' Veurhuus, Koekange	www.veurhuus.nl , Edith Kwant, e. veurhuus@filternet.nl
	-Zorgboerderij Refaja, Echten	www.zorgboerderijrefaja.nl , Gea en Reinier Zomer
	-Zorgboerderij Jonker, Ruinerwold Naeberhoeve, Echten	www.zorgboerderijjonker.nl , Roelof en Alida Jonker www.naeberhoeve.nl , Sake Gerritsen

“...Respijt op maat Drenthe”

	De Berkenhoeve, Alteveer De Borkenkamp, Linde Paard en Weldaad, Veeningen	www.zorgboeren.nl/berkenhoevezorg www.zorgboeren.nl , Fam. Woortman www.paardenweldaad.nl , Janssen
e.In een logeerhuis	De Berkenhoeve, Alteveer	
f.In een activiteitencentrum	-Hof van Koekange, Koekange -Het werkatelier, Linde - De Baalderborg, De Wijk	www.zzwd.nl Johanna ter Haar en Chantal Bos www.werkatelier.com , Anne Alinken en Sya Vente www.baalderborggroep.nl , Ben de Boer
g.Op een vakantiepark		
h.In een zorghotel		
i.Logeren woonvoorziening		

“...Respijt op maat Drenthe”

<p>j. In een verzorgingshuis, zowel dagbesteding als logeermogelijkheden</p>	<p>-Tonkenshuys, Zuidwolde - 't Vonder, Ruinerwold -Dunninghe, De Wijk -De Priensenije, Ruinen -De Berkenhof (kleinschalige woonvorm in Ansen en Alteveer)</p>	<p>www.zorgpalet.nl www.destouwe.nl www.zzwd.nl www.woonzorgdeberkenhof.nl, Meta Kroon, Jacqueline Smit</p>
<p>k. In een verpleeghuis</p> <p>l. Overige vormen respijtweekend</p>	<p>Respijtweekend</p>	<p>www.welzijndewolden.nl; Gerrie de Roo</p>

“...Respijt op maat Drenthe”

Bijlage 2 Bekendheid en gebruik respijtzorg per gemeente

	totaal	Hoogeveen	Westerveld	Noordenveld	Midden-Drenthe	de Wolden	Meppel	Assen
bekendheid respijtzorg algemeen	31%	55%	19%	35%	16%	16%	37%	36%
vrijwillige thuiszorg								
bekendheid	20%	30%	23%	28%	22%	13%	11%	11%
gebruik	5%	6%	7%	0%	5%	6%	4%	3%
vrijwilligers die thuis ondersteuning bieden								
bekendheid	12%	16%	4%	27%	15%	10%	7%	8%
gebruik	1%	2%	0%	12%	5%	0%	0%	2%
professionele respijtzorg								
bekendheid	22%	21%	19%	31%	21%	17%	15%	25%
gebruik	9%	4%	11%	8%	8%	10%	8%	15%
dagactiviteiten								
bekendheid	43%	54%	57%	58%	33%	38%	30%	34%
gebruik	23%	32%	30%	20%	19%	24%	8%	18%
tijdelijk verblijf verzorgingshuis								
bekendheid	14%	16%	14%	15%	17%	7%	15%	11%
gebruik	3%	2%	4%	0%	6%	0%	4%	5%
zorgboerderij								
bekendheid	25%	18%	40%	42%	25%	29%	15%	21%
gebruik	5%	0%	18%	4%	0%	7%	0%	7%
logeerhuis								
bekendheid	16%	11%	38%	35%	11%	11%	15%	11%
gebruik	4%	2%	11%	0%	5%	0%	7%	3%
gebruik diensten andere organisaties of personen	28%	26%	15%	23%	28%	24%	23%	33%
bekendheid respijtweekenden	21%	55%	15%	13%	0%	14%	13%	11%

“...Respijt op maat Drenthe”

Bijlage 3 Overzicht van het aantal mantelzorgers per gemeente (CBS, 2009)

Gemeente	Inwonersaantal	Inwonersaantal 18 jr of ouder	Aantal mantelzorgers 18 jaar of ouder	Mantelzorgers die lang of intensief zorgen	Mantelzorgers die lang en intensief zorgen	Zwaar- of overbelaste mantelzorgers
Aa en Hunze	25675	20.540	5.443	4.108	1.725	708
Assen	66.369	53.095	14.070	10.619	4.460	1.829
Borger-Odoorn	26.151	20.921	5.544	4.184	1.757	721
Coevorden	35.887	28.710	7.608	5.742	2.412	989
De Wolden	23.544	18.835	4.991	3.767	1.582	649
Emmen	109.441	87.553	23.201	17.511	7.354	3.016
Hoogeveen	54.652	43.722	11.586	8.744	3.673	1.506
Meppel	32.026	25.621	6.790	5.124	2.152	883
Midden-Drenthe	33.560	26.848	7.115	5.370	2.255	925
Noordenveld	31.075	24.860	6.588	4.972	2.088	856
Tynaarlo	32.236	25.789	6.834	5.158	2.166	888
Westerveld	19.302	15.442	4.092	3.088	1.297	532
Totaal Drenthe	489918	391.934	103.863	78.387	32.922	13.502

Toelichting/verantwoording:

Inwonersaantallen zijn gebaseerd op CBS-gegevens per 1-1-2009.

Inwonersaantal 18 jaar of ouder is bepaald o.b.v. de aanname dat 80% van het aantal inwoners 18 jaar of ouder is (uit: 'Mantelzorg uit de doeken, SCP 2010).

Aantallen mantelzorgers zijn gerelateerd aan de aantallen zoals opgenomen in de publicatie 'Mantelzorg uit de doeken' van het SCP (2010).

Aantallen zijn als volgt berekend: mantelzorgers 18 jr of ouder: 21,2% van het totale inwonersaantal;

- mantelzorgers die lang of intensief zorgen: 20% van het inwonersaantal 18 jr. of ouder;
- mantelzorgers die lang en intensief zorgen: 42% van het aantal mantelzorgers die lang of intensief zorgen;
- zwaar- of overbelaste mantelzorgers: 13% van het aantal mantelzorgers 18 jr. of ouder.

Langdurig of intensief: > 8 uur per week of > dan drie maanden

Langdurig en intensief: > 8 uur per week en > dan drie maanden

“...Respijt op maat Drenthe”

Ruimte voor aantekeningen.